

[Stinus.]

FN i form af en aktion for at overbevise Ægypten om konsekvensen af dets handlinger. Begge parter i Mellemøsten spiller et meget højt spil, og i baggrunden skimter man konturerne af stormagternes spil. Den tredje part i sagen, FN, repræsenteret ved den svenske ambassadør Jarring, har ikke haft let spil i sin opgave: at fremme enighed og bistå bestræbelser for at tilvejebringe en fredelig og acceptabel løsning. Intet under, at ambassadør Jarring har truet med at nedlægge sit hverv og opgive sin mission, der kan synes aldeles håbløs. For til trods for vedholdende rygter om fredskontakt mellem Jordan og Israel navnlig i de seneste uger, er der ingen konkrete tegn på en bedring, medmindre da netop skyderierne fra ægyptisk side skal opfattes som et tegn på, at noget er i gære mellem Israel og Jordan. Den voksende indre uro i Jordan og en truende regeringskrise mellem „høge“ og „duer“ i Israel kan måske også udlægges positivt.

Der vil næppe være mange, som vil beskyldte Danmark for at være uvenligt indstillet over for Israel. Det har måske oven i købet undertiden knebet med at opnå den tilstrækkelige balance i vort syn på situationen i Mellemøsten. Netop derfor vil jeg gerne fræmsætte nogle kritiske bemærkninger om Israels politik siden 6 dages krigen sidste år. For det første har Israel set herfra været meget usmidig i forholdet til sine arabiske naboer, for det andet har Israel ført en yderst provokerende politik i de af Israel besatte arabiske områder dels gennem en påbegyndt israelisering af visse af områderne ved bosættelse af israelske kolonister, dels ved at føre en meget hårdhændet undertrykkelsespolitik i de besatte områder. At sprænge arabiske bygninger i luften efter arrestation af mistænkte personer tjener efter min opfattelse ikke Israels sag.

Mens man fra israelsk side nu møder med både en Ebanplan og en Allonplan — og det er noget meget positivt — har det været meget svært at få øje på konkrete arabiske forslag til en fredsordning. Der er rygter om, at Nasser skulle være villig til at placere Gazastrøben under FNs formynderskab, til at arbejde for en ophævelse af den arabiske økonomiske bojkot

af Israel og til at garantere israelske skibes sejlet i både Tiranstrædet og Suezkanalen. Dette er muligvis kun rygter, men det er sikkert realistisk, når det samtidig hævdes, at Nassers accept af Israels hidtil ubønhørlige krav om direkte forhandlinger ville betyde Nassers politiske død — og han ville næppe blive efterfulgt af noget mindre militant styre.

Ambassadør Jarrings mæglingsmission kan synes håbløs, så meget mere håbløs på baggrund af den militære opladning, der med supermagternes hjælp finder sted i området. Danmark må i overensstemmelse med FNs resolutioner virke for forhandling på grundlag af gensidige indrømmelser, herunder ophør af krigstilstanden, israelsk tilbagetrækning fra de besatte områder, fri besejlingsret for alle gennem internationale vandveje, løsning af flygtningespørgsmålet, etablering af demilitariserede zoner samt naturligvis garanti for de derværende statters uafhængighed. Danmarks muligheder for at gøre en indsats i Mellemøsten er af indlysende årsager små, men ethvert forsøg på at påvirke parterne i en retning, der kan føre dem nærmere hinanden, skal gøres.

Også om fredsmulighederne i Vietnam svirrer rygterne. Det radikale venstres stilling, at det tilkommer USA at tage skridt til en betingelsesløs standsning af bombardementerne som en nødvendig forudsætning for, at realitetsforhandlinger kan komme i gang, er velkendt, og vi har derfor med glæde hilst rygterne om et snarligt bombestop velkommen, men desværre er det jo altså endnu kun blevet ved rygterne, og den faktiske stilstand i krigen, som herskede på et vist tidspunkt, ser også ud til at være blevet afbrudt af nye kampe.

Man kan desværre ikke frigøre sig for fornemmelsen af, at det øjeblikkelige forløb af fredsforhandlingerne og USAs valgkamp meget nøje hører sammen, oven i købet på en så spæget måde, at det er komplet umuligt at fastslå, hvem der vil hvad og hvorfor. Det er vel givet, at Johnsonregeringen forsøger at varetage præsidentkandidat Humphreys interesser, men støtter Sydvietsnams regering, som nu ønsker en afamerikanisering af fredsforhandlingerne. Humphrey eller Nixon? Meget tyder på, at sydvietnamesiske „høge“ betragter Nixon som deres mand og ikke ønsker at give demokraterne